

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

**ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА
ЗА АВГУСТ 2011**

Септември 2011 година

I. Законодавство и зајакнување на институционалниот капацитет

1. Донесена е измена на Одлуката за усогласување и менување на Царинската тарифа за 2011 година („Сл.Весник на РМ“ бр.113 од 25.08.2011 година), со која е усвоена Регулативата на Комисијата за имплементација (ЕУ) бр. 620/2011, објавена во Службен весник на ЕУ бр.L 166 од 25.06.2011 година, а со која се менува Комбинираната номенклатура на ЕУ. Со донесената Одлука Царинската тарифа потполно е усогласена со комбинираната номенклатура.

Со цел да се обезбеди еднообразна примена на Царинската тарифа, донесено е дополнување на Уредбата за применување на регулативите на Комисијата на Европските заедници за распоредување на одредени стоки во Комбинираната номенклатура („Сл.Весник на РМ“ бр.95/2011), со која се усвоени регулативите на Комисијата на Европските заедници за распоредување на одредени стоки во Комбинираната номенклатура, донесени во периодот од април 2010 година до март 2011 година (вкупно 19 регулативи).

2. Заради надминување на забелешките на Европската Комисија, содржани во „Извештајот за напредокот на Република Македонија за 2010 година“, во Поглавје 29 „Царинска унија“ дека „одредени надоместоци кои не се во согласност со *Acquis* сеуште остануваат во сила“, и постапувајќи по препораките од 7-миот Поткомитетот за трговија, индустрија, царина и оданочување, одржан на 4-ти мај 2011 година во Скопје, во август 2011 донесени се измени и дополнувања на Правилникот за надоместоци за услуги и закупнина на деловен и рекламен простор на граничните премини за патен сообраќај што ги наплатува Царинската управа. Со овие измени и дополнувања се укинува на надоместокот за секој влез и престој на царински терминал со цел спроведување на царинска постапка за времетраење до завршување на таа постапка. Односно, во членот 2 е нагласено дека надоместокот за влез и престој на граничните терминали се наплаќа само кога влезот и престојот е надвор од царинска постапка или по нејзино завршување. Ова практично значи дека за вршење на одредена царинска постапка во работно време, влезот и престојот на возилото на терминалот нема да се наплаќа.
3. Во рамките на проектот за Воспоставување на нов систем за обработка на царински декларации – СОЦД, од страна на изведувачот не се испочитувани роковите за негова имплементација.

Царинската управа веќе има подготвено буџет и документација за објавување нов меѓународен тендер за набавка на СОЦД. Објавувањето на набавката ќе биде извршено во септември 2011 година.

Новиот СОЦД, покрај царинските декларации ќе ги опфати и акцизните документи, ИТ заштитата и лабораторијата и поради тоа го носи името СОЦДАД – Систем за обработка на царински декларации и акцизни документи. Посебениот модул за акцизи ќе овозможи обрабока на акцизните документи и контрола на движење на акцизни стоки во рамки на Република Македонија, со можност за идна негова конекција со EMCS системот на ЕУ. Со истиот софтвер ќе се овозможи целосно управување со акцизите кое опфаќа: издавање на одобренија и дозволи, решенија за наплата и враќање на акцизи и менаџирање со конторолни марки.

Примарен услов за изведувачот е при развојот на новиот СОЦД (СОЦДАД) да го земе предвид неговото интегрирање со NCTS и TARIC, кои се финансирани преку ИПА фондовите. Во првата фаза, изведувачот мора прво да ги испорача модулите за транзит и тарифа кои се предмет на интеграција со NCTS и TARIC.

Со цел да се оствари успешно реализирање на специфичните задачи и цели на проектот, подготвен е Предлог проектен документ (ППД) и Документ за иницирање на проектот (ДИП) согласно со препораките дадени во интерното Упатство за управување со животен циклус на апликации и ИКТ системи. Овие документи ги опфаќаат сите фази низ кои поминува еден проект.

4. Во август 2011 година потпишан е договор за надградба на апликацијата за издавање одобренија за царински постапки со економски ефект со дигитален потпис, електронско задолжување на увозот и воведување на можност за електронско аплицирање и добивање одобренија за други видови царински постапки со економски ефект (царинско складирање, поедноставни царински постапки, задолжителни тарифни информации и др.). Надградбата е финансирана со кредит од Светска банка во рамки на Вториот проект за олеснување на транспортот и трговијата. Се очекува новите функционалности да бидат во примена во март 2012 година.
5. Согласно донесените измени на Царинскиот закон, во август 2011 година е донесен нов Правилник за поблиските критериуми за застапување во царинските постапки и лиценци за вршење на застапување и пропишана е правната форма на одобренијата и лиценците за царинско застапување.
6. Во текот на август 2011 година Царинската управа ги донесе следните интерни акти со кои се уредуваат различни области на нејзиното работење:
 - Упатството за измена и дополнување на упатството за подготовка на акти во Царинската управа со кое е предвидено задолжително прегледување на интерните акти од страна на лектор;

- Упатство за мерење на успешноста на кривичните пријави со кое се пропишани критериумите и постапката за нивно мерење од страна надлежните организациони единици на Царинската управа;
- Упатство за мерење на успешноста на барањата за поведување на прекршочна постапка со кое се пропишани критериумите и постапката за мерење на нивната успешност;
- Упатство за мерење на успешноста на дисциплинските постапки со кое се утврдени критериумите, начинот и постапката за мерење на нивната успешност;
- Упатство за мерење на успешноста на управните постапки со кое се утврдени критериумите, начинот и постапката за нивно мерење;
- измена на Упатството за работно време со кое се допрецизираат одредбите за оправдано отсуство на вработените во Царинската управа;
- измена на Упатството за вршење на службени патувања со цел негово усогласување со измените и дополнувањата на Законот за Царинска управа;
- измена на Упатство за начинот и постапката на објавување содржини на интернет страницата и интранет порталот на царинската управа. Со ова Упатство се пропишува начинот и постапката на објавување содржини на интернет страница и интранет порталот на Царинската управа;
- Упатство за спроведување на царински надзор и контрола на пратки на стока со поголем ризик од измама, со кое се уредува начинот и постапката на неговото спроведување со цел откривање и спречување на недозволената трговија со овој вид на стока;
- Упатство за примена на Законот за ветеринарно здравство со кое се уредува начинот и постапката која ја спроведуваат организационите единици при транзит и увоз на животни, производи и нуспроизводи од животинско потекло врз основа на одредбите од законот;
- Упатство за начинот на земање и постапување со мостри за лабораториско испитување со кое се уредува постапката за земање и постапување со мостри за испитување во царинската лабораторија;
- Постапка на спроведување на испитувања во царинската лабораторија со која се уредува начинот и редоследот по кој се спроведуваат постојните испитувања дефинирајќи ги одговорностите на учесниците во секоја активност;
- Постапка на обезбедување на услови на сместување и работна средина во царинската лабораторија. Со оваа постапка се уредува начинот на кој се обезбедуваат неопходни услови за реализација на активностите и обврските во рамки на лабораторијата;

- Упатство за измени и дополнувања на Упатството за вршење селективни контроли во царинското работење, со кое се уредува начинот на нивно вршење во присуство на мобилен скенер за контрола на товарни моторни возила;
- Упатство за измени и дополнувања на Упатството за поставување и следење на минимални квантитативни цели за спречување нелегална трговија и за олеснување на трговијата;
- Измена и дополнувања на Упатство за примена на Законот за надзор на пазарот, со кое се допрецизира улогата на Одделението за истраги при соработката со органите за надзор на пазарот и одредени промени во списокот на производи и регулативата.

II. Административен капацитет

7. Во август 2011 година се реализирани 2 настани за стручно оспособување и информирање, на кои учество зедеа 32 царински службеници. Просечното времетраење на обука за вработените кои посетувале обука е 1 час.

Во согласност со Програмата за обуки за 2011 година и според дополнителните потреби од обуки се одржаа следните активности:

- презентација за Упатството за управување со животен циклус на апликации и
- работилница за подготовка на Обука за сметководство.

III. Интегритет и борба против корупција

8. Во текот на август 2011 година се реализирани 7 внатрешни истраги во организационите единици на Царинската управа. Врз основа на спроведените истраги, во четири случаи се утврдени основани сомненија дека царински службеници работеле спротивно на законските одредби, подзаконските акти, оперативните инструкции и етичкиот кодекс, односно констатирано е непостапување согласно точка 31 од Правилата за ред и дисциплина во Царинската управа, непостапување согласно Упатството за вршење на службени патувања во Царинска управа, постапување спротивно на член 13 од Упатството за минималните услови и начинот на определување на работниот простор каде стоката во товарни моторни возила се става на увид и се врши преглед од страна на царинските органи, како и непостапување согласно Одлуката за определување на критериуми за избор на најдобра гранична царинска испостава и внатрешна царинска испостава и Одлуката за измена на

одлуката за определување на критериуми за избор на најдобра гранична царинска испостава и внатрешна царинска испостава.

Во август 2011 година, врз основа на спроведени истраги и дисциплински постапки, донесени се 3 решенија за намалување на плата, едно решение за дисциплинска мерка отказ на договорот за вработување и 2 решенија за дисциплинска мерка парична казна.

9. На крајот на август 2011 година, против Царинската управа беа активни 97 судски предмети врз основа на спор од работен однос. Од нив 32 предмети се наоѓаат во основните судови, со старост од 1 до 24 месеци. Во постапки кај апелационите судови се наоѓаат 24 предмети со старост од 1 до 12 месеци. Во постапки пред Врховен суд се наоѓаат 41 предмет со старост од 1 до 17 месеци.

Во текот на месец август од основните судови е примена една пресуда по тужба против решенијата на Комисијата на Царинската управа, со која се одбива тужбеното барање за поништување на решението за отказ.

Во текот на месец август не е примена пресуда од Апелационите судови ниту од Врховен суд.

10. Од вкупно 219 евидентирани кривични предмети против 182 царински службеници (поранешни и сегашни), заклучно со месец август годинава, донесена е 81 првостепена осудителна пресуда од кои 57 се правосилни, 24 се наоѓаат во постапка пред Апелационите судови. Врховниот суд во 24 случаи ги вратил предметите во повторна постапка, кои се со старост од 3 до 7 години. Кај основните судови во постапка на расправа се наоѓаат 20 предмети. Кривични предмети против 27 лица се сеуште во фаза на судска истрага, а против 17 лица предметите се во фаза на покренување обвинителен акт. За поднесените кривични пријави против поранешни и сегашни царински службеници во 50 предмети Царинската управа нема информација во која фаза од кривичната постапка се наоѓаат.

11. Во текот на август Одделението за внатрешна инспекција изготви 9 извештаи кои се однесуваат на извршена редовна внатрешна инспекција на увозните декларации во повеќе царинарници и тоа 3 извештаи за извршена редовна внатрешна инспекција на работењето на одделни царински испостави, едно барање за мислење по извршената редовна внатрешна инспекција на царинска испостава, како и 4 информации за извршени дополнителни царински контроли по извршено царинење.

12. Во август се извршени 3 внатрешни ревизии, при што се констатирани 11 наоди и дадени се 10 препораки за постапување.

IV. Транспарентност

13. Во август 2011 година преку отворената телефонска линија 197 примени се вкупно 2.576 повици, или во просек 83 повици на ден. Заради полесно координирање и постапување со информациите, истите се класифицирани и доставени до надлежните служби за понатамошно постапување.

На интернет страницата на Царинската управа се објавени 49 информации, а на интранет порталот 45 информации.

Овој месец Царинската управа одговори на 65 прашања поставени преку интернет страницата или во хартиена форма.

V. Меѓуинституционална и меѓународна соработка

14. Во август 2011 година, на редовен состанок на Советодавното тело се разгледа новиот начин на продажба на уверенија за движење на стоката (образец ЕУР 1) преку овластени печатници. Се најави дека во најскоро време ќе се набават ваги (фиксни и мобилни) за мерење на осовинското оптеретување на товарните возила, со што ќе се овозможи воведување на унифициран Сертификат за вагање на камионите со земјите од регионот преку кои ќе се обезбеди меѓусебно признавање на сертификатите за мерење на возилата. Исто така беше најавено скорешно редуцирање на физичкото следење на транзитот на стока со висок ризик, како и скорешното прекинување на праксата за печатење на придружните документи (ЦМР, фактура и др.) кон царинската декларација од стана на Царинската управа. Тема на состанокот беа и барањата за проширување на Советодавното тело со нови членови од страна на Автомобилскиот кластер на Македонија и Здружението на трговски друштва за превоз на патници „Исток“.

15. Со цел промовирање и зголемување на бројот на иматели на одобренија на поедноставени царински постапки, во август 2011 година се одржа работилница со бизнис заедницата во Штип. На работилниците претставниците на Царинската управа ги презентираа поедноставените царински постапки, како и другите новини во царинското работење.

VI. Лиценцирање

16. Во текот на август Царинската управа ги издаде следните лиценци и одобренија:

- 140 одобренија за постапки за економски ефект во скратена постапка,
- 30 измени на одобренија за постапки со економски ефект,
- 12 одобренија за постапки со економски ефект,
- едно одобрение за локален увоз,
- 3 одобренија за акцизно повластено користење,
- една измена на одобрение за акцизно повластено користење и
- 5 одобренија за вршење на работи на застапување во царински постапки.

VII. Наплатени приходи

17. Во август 2011 година Царинската управа наплати вкупно 5.665 милиони денари (околу 91 милиони евра) на име буџетски приходи, од кои 4.322 милиони денари (околу 70 милиони евра) на име буџетски приходи од увоз и 1.343 милиони денари (околу 21 милиони евра) приходи од наплата на акциза во домашен промет.

Од вкупно наплатените буџетски приходи, на име царина и други царински давачки, во август 2011 година се наплатени 381 милиони денари (околу 6,2 милиони евра), што е за 8% помалку во однос на наплатата остварена во истиот период во 2010 година.

Значително намалување на приходот од царина за околу 74% има кај минералните горива, минералните масла и производите од нивна дестилација (Глава 27), пад од 29% се забележува кај увозот на месото и другите кланички производи (Глава 02), а кај нуклеарни реактори, котли, машини и механички уреди и нивни делови (Глава 84) има намалување за околу 26%.

Причината за намалување на приходот од царина главно се должи на целосната либерализација на увозот на индустриските производи со потекло од ЕУ, како и кај некои земјоделски производи како говедското свежо и замрзнато месо.

Во однос на увозот на шеќер и производи од шеќер (Глава 17), статистичките податоци покажуваат дека во август 2011 година се забележува значителен пораст на приходите од царина за околу 407%. Забележан е намален увоз на стоки од оваа глава и по вредност и по количина. Сепак зголемувањето на приходите се должи на увозот на бел

шеќер кој во 2010 година целосно се увезувал под преференцијални услови односно без царински давачки, за разлика од увозот во 2011 кога увозот на бел шеќер е зголемен, а само мал дел се увезува со преференцијален третман. Кај увозот на белиот шеќер се применува царинска стапка од 5% согласно автономната мерка на Владата за увоз на бел шеќер. За разлика од 2010 година забележан е зголемен увоз на производи од шеќер, како на пример производи превлечени со шеќер и бонбони.

Зголемување на приходот од царина за 39% се забележува кај увозот на возила од Глава 87. Вредноста на остварениот увоз во 2011 година е за околу 24% зголемена во однос на вредноста на увозот во 2010 година или изразено во милиони денари во 2011 биле увезени стоки во вредност од 2.345 милиони денари за разлика од истиот период во 2010 кога вредноста на увозот изнесувала 1.892 милиони денари. Зголемувањето на приходите се должи на значително зголемениот увоз на нови моторни возила за превоз на десет или повеќе лица.

Наплатените приходи по основ на ДДВ при увоз изнесуваат 3.693 милиони денари (околу 60 милиони евра), што е за 18% повеќе од остварувањето во истиот период во 2010 година, кога се наплатени 3.138 милиони денари.

Значајно зголемување на приходите од ДДВ е забележано кај увозот на железо и челик (Глава 72) за околу 46%, кај увозот на минералните горива, минералните масла и производите од нивна дестилација (Глава 27) за 40%, како и кај увозот на возила, освен железнички или трамвајски шински возила, и нивни делови и прибор (Глава 87) за околу 29%, што се должи на зголемениот обем на увоз и зголемена вредност.

Наплатените приходи од акциза во август 2011 година изнесуваат 1.534 милиони денари (околу 25 милиони евра), што е за 6% помалку во однос на истиот период во 2010 година.

Приходите од наплата на акцизи во внатрешен промет, за август 2011 година изнесуваат 1.343 милиони денари (околу 22 милиони евра), што споредено со истиот месец минатата година, претставува намалување за 14%.

Наплатените приходи од увоз на акцизна стока во август 2011 година изнесуваат 191 милиони денари (околу 3 милиони евра), што претставува зголемување за 132% од оствареното во истиот месец во 2010 година.

Во месец август 2011 година констатиран е намален приход од акцизи од минералните масла од внатрешен промет во однос на минатата година. Намалениот приход воглавно се должи на намалениот обем на нафтени деривати пуштени во слободен промет во однос на истиот месец минатата година, а кон тоа се додава и намалувањето на износот на акцизата кај

бензините за околу 4 ден./литар и за околу 2 ден./литар за дизел горивата, а која како временна мерка заради намалување на влијанието на порастот на цените на светскиот пазар е донесена од страна на Владата на Република Македонија со датум на примена од 16.04.2011 година. Ваквата мерка во корелација со намалениот обем на деривати пуштени во промет во месец јули, резултираше со намален приход во месец август, кој изнесува 741 милиони денари, наспроти 912 милиони денари остварени во август 2010 година, што претставува намалување од 19%, односно околу 171 милиони денари.

Приходите од акцизи кај тутунските добра во месец август се намалени во однос на истиот период минатата година за 8,6 %. Во месец август се издадени вкупно 21,7 милиони контролни марки, од кои 17,65 милиони за обележување цигари од домашно потекло и 4,05 милиони контролни марки за обележување цигари од увоз.

Кај приходите од акцизите за алкохолните пијалоци и пивото во внатрешен промет констатирано е зголемување на приходите од 3,6% и од увоз зголемување за 50%, односно вкупно зголемување од 6% во однос на истиот месец минатата година.

Бројот на издадени контролни марки за обележување на алкохолните пијалоци во месец август 2011 година изнесува 240.000, од кои 138.600 за обележување на алкохолни пијалоци од увоз и 101.400 контролни марки за обележување на алкохолни пијалоци од домашно производство. Во однос на истиот месец минатата година зголемен е бројот на издадени контролни марки за 14%, односно во август 2011 година се издадени 29.400 повеќе контролни марки .

Констатиран е пад од 18% кај приходот од наплатена акциза при увоз на патнички возила во однос на истиот месец минатата година. Бројот на оцаринети возила во 2011 година во месец август е за 56% помал во однос на истиот месец во 2010 година. Вкупно се оцаринети 3.313 патнички возила, наспроти 6.165 возила оцаринети истиот месец минатата година.

Наплатените приходи од надоместоци во месец август 2011 година изнесуваат 56 милиони денари (околу 910 илјади евра) што е за 20% помалку во однос на истиот период во 2010 година.

VIII. Спречување на нелегален увоз, извоз и транзит на стока и заштита на права од интелектуална сопственост

18. Врз основа на дополнителни контроли (помала декларирана вредност на стоката како основа за пресметување на увозните давачки, неправилно

декларирано потекло на стоката како основа за ослободување од плаќање царини, неправилно тарифирање со примена на пониска царинска стапка и др.), во август 2011 година се донесени 57 решенија за дополнителна наплата, во вкупен износ од околу 9,2 милиони денари (околу 148 илјади евра).

17. Врз основа на разузнавачки информации и анализа на ризик, во август 2011 година е извршен преглед на 1.481 товарни моторни возила, 634 автобуси и 825 патнички моторни возила, или на вкупно 2.940 транспортни средства.

При контроли во внатрешните царински испостави и на граничните премини, царинските работници спречија повеќе обиди за криумчарење на стока при што се заплени 20.000 евра и 18.000 швајцарски франци.

Заплнетата стока меѓу другото опфаќа:

- 16.190 парчиња цигари,
- 4.442 парчиња разновидна текстилна стока, ташни и каиши,
- 700 парчиња производи од гума,
- 280 парчиња приклучоци за парно греење,
- 116 парчиња стоматолошки материјал,
- 48 м² свинска кожа,
- 18 парчиња резервни автоделови.

18. Во август 2011 година се поднесени 6 кривични пријави за царинска измама против 6 физички лица и 5 правни лица. Избегнатите увозни давачки во случаите на царинска измама се проценуваат на околу 12,4 милиони денари (околу 200 илјади евра).

19. За откриените обиди за недозволен пренос на стока, како и за останатите недозволеностипостапувања, до Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа се доставени 43 барања за поведување на прекршочна постапка, од кои: 1 барање од Секторот за контрола и истраги при Царинската управа и 42 барања од царински испостави. Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа во текот на август, реши 95 предмети во редовна и 9 предмети во итна постапка и за истите изрече глоба во вкупен износ од околу 82.000 евра.

Во постапка на порамнување се решени 12 предмети при што е извршена уплата на глоба во износ од околу 1.800 евра.

Во текот на август, против решенијата на Царинската управа за утврдена прекршочна одговорност од Управниот суд се примени 9 тужби и во законски определениот рок се доставени 9 одговори на тужби. Во истиот период од Управниот суд се примени 3 пресуди, од кои со една пресуда се поништуваат решенијата на Комисијата, со едно пресуда се потврдуваат

решенијата на Комисијата и со една пресуда е одлучено мериторно. Од Врховен суд примено е едно решение со кое се отфрла жалбата на Комисијата.

Во август 2011 година во царинарниците се изречени 166 мандатни казни на сторители на царински прекршоци, во вкупен износ од околу 981 илјади денари (околу 15,8 илјади евра).

20. Поради основано сомневање за фалсификување на трговски марки, Царинската управа во август 2011 година интервенираше при повеќе обиди за повреда на правото од интелектуална сопственост и привремено задржа 31.567 парчиња стока.

Најголем дел од привремено задржаната стока ја сочинуваат:

- 11.950 парчиња батерии,
- 11.750 парчиња жилети,
- 7.127 парчиња текстилна стока,
- 500 парчиња дигитални видео касети,
- 200 парчиња калкулатори и
- 40 пара обувки.

Во текот на август, ослободени се 814 парчиња стока, врз основа на примено известување од носителот на правото за неповредување на правото од интелектуална сопственост. Истите се вратени на увозниците со цел спроведување на натамошна постапка.